

Zaak C-598/21

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

28 september 2021

Verwijzende rechter:

Krajský súd v Prešove (Slowakije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

13 september 2021

Verzoekende partijen:

SP

CI

Verwerende partij:

Všeobecná úverová banka a.s.

WERKDOCU...MENT

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Consumentenbescherming – Te late terugbetaling – Vervroegde opeisbaarheid – Evenredigheid met het kredietbedrag – Krediet zonder overeengekomen doel – Executie van het zekerheidsrecht bij wege van vrijwillige (particuliere) openbare verkoop van een onroerend goed – Verlies van eigendom

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

De prejudiciële vragen betreffen de verenigbaarheid van de executie van een zekerheidsrecht ten aanzien van een onroerend goed bij wege van de vrijwillige openbare verkoop ervan, de vervroegde terugvordering van kredieten en de herhaaldelijke afsluiting van nieuwe kredieten ter dekking van eerdere kredieten en kredietkosten met het Handvest van de grondrechten, richtlijn 93/13/EEG van de Raad, richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad en richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad alsook met de rechtspraak van het Hof.

Prejudiciële vragen

1. Verzetten artikel 47 junctis de artikelen 7 en 38 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”), richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (hierna: „richtlijn 93/13/EEG betreffende oneerlijke contractuele bedingen”), richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en tot wijziging van richtlijn 84/450/EEG van de Raad, richtlijnen 97/7/EG, 98/27/EG en 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad en van verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad (hierna: „richtlijn 2005/29/EG betreffende oneerlijke handelspraktijken”) en het beginsel van doeltreffendheid van het Unierecht zich tegen een wettelijke regeling als die van § 53, lid 9, en § 565 van de Občiansky zákonník (burgerlijk wetboek), op grond waarvan bij vervroegde opeisbaarheid geen rekening wordt gehouden met de evenredigheid daarvan en in het bijzonder niet met de ernst van de niet-nakoming van de consumentenverplichtingen ten opzichte van het bedrag van het krediet en de periode voor de terugbetaling daarvan?

2. Voor het geval dat de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord (en de in die vraag aangehaalde bepalingen zich dus niet verzetten tegen de genoemde regeling), stelt de verwijzende rechter de volgende vragen:

2) a) Verzetten artikel 47 junctis de artikelen 7 en 38 van het Handvest, richtlijn 93/13/EEG betreffende oneerlijke contractuele bedingen, richtlijn 2005/29/EG betreffende oneerlijke handelspraktijken en het beginsel van doeltreffendheid van het Unierecht zich tegen rechtspraak die de executie van een zekerheidsrecht bij wege van de particuliere openbare verkoop van de woning van consumenten of andere personen in wezen niet opschort en tegelijkertijd geen rekening houdt met de ernst van de niet-nakoming van de consumentenverplichting ten opzichte van het bedrag en de looptijd van het krediet, ook wanneer er een andere manier bestaat om de schuldvordering van de kredietgever te voldoen, namelijk in het kader van een gerechtelijke executieprocedure waarbij de verkoop van de woning waarop het zekerheidsrecht rust geen voorrang krijgt?

2) b) Moet artikel 3, lid 1, van richtlijn 2005/29/EG betreffende oneerlijke handelspraktijken aldus worden uitgelegd dat de bescherming van consumenten tegen oneerlijke handelspraktijken op het gebied van het consumentenkrediet zich uitstrekt tot alle wijzen van terugbetaling van schuldvorderingen van kredietgevers, daaronder begrepen het aangaan van een nieuw krediet ter dekking van de uit een eerder krediet voortvloeiende verplichtingen?

2) c) Moet richtlijn 2005/29/EG betreffende oneerlijke handelspraktijken aldus worden uitgelegd dat als oneerlijke handelspraktijk ook de handelwijze wordt aangemerkt van een kredietgever die herhaaldelijk kredieten verleent aan een consument die niet in staat is om deze kredieten terug te betalen, zodat er een keten van kredieten ontstaat die de kredietgever in werkelijkheid niet aan de consument uitbetaalt maar inhoudt om eerdere kredieten en de totale kosten daarvan te dekken?

2.d) Moet artikel 2, lid 2, onder a), van richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad (hierna: „richtlijn 2008/48/EG inzake kredietovereenkomsten”), gelezen in samenhang met overweging 10 van deze richtlijn, aldus worden uitgelegd dat het zich er niet tegen verzet dat die richtlijn ook wordt toegepast op kredieten die alle kenmerken van een consumentenkrediet vertonen, wanneer het doel van het krediet niet is overeengekomen en de kredietgever het gehele krediet, afgezien van een onbeduidend deel ervan, heeft bestemd ter dekking van eerdere consumentenkredieten en wanneer als zekerheid een zekerheidsrecht op een onroerend goed is overeengekomen?

2.e) Moet het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 21 april 2016, Radlinger en Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, aldus worden uitgelegd dat het ook van toepassing is op een kredietovereenkomst, wanneer krachtens een dergelijke overeenkomst een deel van het verstrekte krediet is bestemd voor de dekking van de door de kredietgever gemaakte kosten?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht en rechtspraak van het Hof van Justitie

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie: artikelen 7, 38 en 47

Richtlijn 93/13/EEG van de Raad betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten: twaalfde tot en met veertiende, zestiende, twintigste, eenentwintigste en vierentwintigste overweging; artikelen 1 tot en met 3, artikel 4, lid 1, artikel 6, lid 1, en de artikelen 7 en 8

Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van richtlijn 87/102/EEG van de Raad: overweging 10, artikel 1, artikel 2, lid 2, onder a), artikel 3, onder g), h), en l), en artikel 23

Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende oneerlijke handelspraktijken: artikel 2, onder c) tot en met e) en k), en de artikelen 3, 5, 6, 7, 11 en 13

Arrest van het Hof van Justitie van 21 april 2016, C-377/14, EU:C:2016:283; met name punt 3 [van het dictum]

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Občiansky zákonník (burgerlijk wetboek)

§ 53 oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten

In § 151h, lid 6, § 151j, lid 1, en § 151m worden bepaalde voorwaarden voor de executie van een zekerheidsrecht vastgesteld.

§ 565 regelt de aflossing van de gehele schuldvordering wegens niet-betaling van een van de verschuldigde termijnen.

Zákon č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (wet nr. 129/2010 betreffende consumentenkredieten en andere kredieten en leningen aan consumenten en houdende wijziging van enkele wetten)

Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (prvý zákon o spotrebiteľských úveroch) [wet nr. 258/2001 betreffende consumentenkredieten (eerste wet betreffende consumentenkredieten); hierna: „wet nr. 258/2001”]

§ 4, lid 2, regelt de specifieke vereisten die gelden voor consumentenkredietovereenkomsten.

§ 4, lid 3, laatste volzin, voorziet in een sanctie voor de niet-vermelding van de specifieke vereisten die gelden voor consumentenkredietovereenkomsten.

Zákon 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách (wet nr. 527/2002 betreffende de vrijwillige openbare verkoop)

§ 6, lid 1, eerste volzin, geeft een definitie van een veilingmeester.

Zákon 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (wet nr. 160/2015 – wetboek van burgerlijke rechtsvordering)

§ 325, lid 1 en lid 2, onder d) – regeling van voorlopige maatregelen

Zákon 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok (wet nr. 233/1995 – wetboek van tenuitvoerlegging; hierna: „wet nr. 233/1995”)

§ 61g verzoek van de schuldenaar om aflossing in termijnen, § 63 wijzen van tenuitvoerlegging

Korte uiteenzetting van de feiten en van de procedure

- 1 Verweerster Všeobecná úverová banka a.s. (hierna: „VUB”) en de vennootschap Consumer Finance Holding a.s. (hierna: „CFH”) waren in het verleden economisch met elkaar verbonden. CFH beheerde kredieten voor VUB. Zowel VUB als CFH hebben in het verleden consumentenkredieten aan verzoekers verstrekt. SP en CI (hierna: „verzoekers”) zijn reeds in 2004 een consumentenkrediet aangegaan bij CFH. Later hebben zij nog meer dergelijke kredieten afgesloten. Aangezien verzoekers niet in staat waren de kredieten terug te betalen, heeft VUB hun nieuwe kredieten verstrekt. De bank heeft deze kredieten evenwel niet uitbetaald aan verzoekers, maar rechtstreeks aan zichzelf om de uit de eerdere consumentenkredieten voortvloeiende schuldvorderingen te dekken. VUB heeft het bedrag van deze schuldvorderingen eenzijdig vastgesteld.
- 2 In 2004 zijn verzoekers een consumentenkrediet aangegaan voor een bedrag van 18 000,00 Slowaakse kroon (SKK) (597,49 EUR). Het laatste krediet is hun door VUB verstrekt krachtens de overeenkomst van 9 februari 2012, met als benaming „Hypo Pôžička”. Dit krediet betrof een bedrag van 30 221,50 EUR en is aangegaan voor de periode tot en met 2032 (hierna: „litigieus krediet”).
- 3 VUB heeft het litigieuze krediet nagenoeg volledig aangewend ter dekking van de eerdere, sinds 2004 verstrekte consumentenkredieten, dat wil zeggen zowel de consumentenkredieten van VUB als de door CFH verstrekte kredieten. Een deel van het litigieuze krediet is door VUB ten gunste van CFH aangewend „ter dekking van de kosten die verband houden met de verstrekking van het litigieuze krediet”. Het doel van dat krediet wordt in de overeenkomst niet vermeld. VUB stelt dat het litigieuze krediet niet de bescherming geniet die wordt geboden door de geldende normen inzake consumentenkredieten.

- 4 Ook in de periode vóór 2012 heeft VUB aan verzoekers kredieten ter dekking van eerdere schulden verstrekt. In de consumentenkredietovereenkomst van 23 november 2009 heeft VUB aan verzoekers bijvoorbeeld een krediet van 25 156,98 EUR ter dekking van rente en kosten ten belope van 24 593,60 EUR verstrekt. Ook dat krediet wordt in de overeenkomst betreffende het litigieuze krediet vermeld. Over de rechtmatigheid van de rente bestaat er twijfel, onder meer omdat niet is voldaan aan de contractuele vereisten op grond van wet nr. 258/2001 (eerste wet betreffende consumentenkredieten).
- 5 Kenmerkend voor het bij VUB aangegane litigieuze krediet is dat een zekerheidsrecht tot terugbetaling van dat krediet is gevestigd op de gezinswoning waarin verzoekers en andere personen woonachtig zijn. Na de verstrekking van het litigieuze krediet op 9 februari 2012 hebben verzoekers in gebreke gebleven met de aflossing van de krediettermijnen waardoor een achterstand ten belope van 1 106,50 EUR is ontstaan. VUB heeft het krediet op 13 januari 2013 vervroegd opeisbaar verklaard wegens de niet-aflossing ervan. In de contractuele voorwaarden van het litigieuze krediet was een vervroegde opeisbaarheid overeengekomen. Deze regeling was vervat in artikel VI, punten 42 en 42.1. De enige wettelijke voorwaarden voor de vervroegde opeisbaarheid van een krediet zijn een **betalingsachterstand van drie maanden** en een daaropvolgende ingebrekestelling waarbij een aanvullende termijn van vijftien dagen wordt toegekend. Vervolgens heeft VUB op 12 april 2013 aangekondigd het zekerheidsrecht te zullen uitoefenen bij wege van de vrijwillige openbare verkoop van de gezinswoning van verzoekers, waarvan de waarde ten minste **dertig keer hoger** is dan het bedrag waarvoor de bank de procedure met betrekking tot de vervroegde opeisbaarheid en de daaropvolgende verkoop van de woning heeft ingeleid.
- 6 Verzoekers hebben de Okresný súd v Prešove (rechter in eerste aanleg Prešov, Slowakije; hierna: „Okresný súd”) verzocht de executie van het zekerheidsrecht bij wege van de vrijwillige openbare verkoop van de woning tegen te houden. Zij betogen onder meer dat de bank bij het sluiten van de kredietovereenkomsten inbreuk heeft gemaakt op hun door het Unierecht gewaarborgde rechten. In zijn eerste vonnis heeft de Okresný súd de door verzoekers ingestelde vordering afgewezen. Volgens deze rechter waren er in beginsel geen beletsels voor de verkoop van de gezinswoning van verzoekers in het kader van een buitengerechtelijke procedure.
- 7 Ten gevolge van het door verzoekers ingestelde hoger beroep heeft de Krajský súd v Prešove (rechter in tweede aanleg Prešov, Slowakije; hierna: „Krajský súd”) voornoemd vonnis vernietigd en daarbij als beletsel voor de vrijwillige openbare verkoop van de gezinswoning van verzoekers het gebrek aan evenredigheid aangewezen. Naar het oordeel van de Krajský súd is de verkoop van de gezinswoning van verzoekers **onevenredig** omdat er een andere manier bestaat om het zekerheidsrecht te executeren, te weten bij wege van een tenuitvoerleggingsprocedure waarin de schuldvordering van VUB kan worden voldaan zonder dat verzoekers de eigendom van hun gezinswoning hoeven te

verliezen. De Krajský súd heeft geoordeeld dat er sprake is van een schending van het consumentenrecht.

- 8 Vervolgens heeft de Okresný súd de vordering bij zijn tweede vonnis opnieuw afgewezen onder verwijzing naar het arrest in de zaak C-34/13, waarin is vastgesteld dat ook oneerlijke bedingen niet in de weg staan aan de verkoop van de woning van verzoekers in het kader van de buitengerechtelijke procedure voor de executie van een zekerheidsrecht. De Okresný súd heeft voorrang gegeven aan een uitspraak van de Najvyšší súd Slovenskej republiky (hoogste rechterlijke instantie van de Slowaakse Republiek) in een andere zaak, waarin die rechterlijke instantie de bescherming van de consument door middel van de stopzetting van de buitengerechtelijke verkoop van de woning van de betrokken consumenten, namelijk bij wege van de vrijwillige openbare verkoop ervan, niet ex ante heeft erkend.
- 9 Verzoekers hebben hoger beroep ingesteld en hebben daarbij verzocht om stopzetting van de executie van het zekerheidsrecht door middel van vrijwillige openbare verkoop. Zij voeren in dit verband onder meer aan dat hun consumentenrechten zijn geschonden en dat de verkoop van hun gezinswoning inbreuk maakt op hun recht op huisvesting.

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

- 10 In het kader van de executie van het zekerheidsrecht is in Slowakije niet uitdrukkelijk voorzien in de gedwongen inaanmerkingneming van de omstandigheden die het Hof relevant heeft geacht in het arrest Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, punt 73: „*In het bijzonder staat het aan de verwijzende rechter, wat om te beginnen het beding betreft dat ziet op vervroegde beëindiging in langlopende overeenkomsten wegens niet-nakoming door de schuldenaar gedurende een beperkte periode, om, zoals de advocaat-generaal in de punten 77 en 78 van haar conclusie heeft opgemerkt, met name na te gaan of aan de mogelijkheid voor de kredietverstrekker om de gehele lening terug te vorderen de voorwaarde is verbonden dat de consument een hoofdverplichting in het kader van de desbetreffende contractuele relatie niet nakomt, of deze mogelijkheid is bedoeld voor gevallen waarin die niet-nakoming voldoende ernstig is in vergelijking met de looptijd en het bedrag van de lening, of deze mogelijkheid afwijkt van de ter zake toepasselijke regels en of het nationale recht in geschikte en doeltreffende middelen voorziet die de aan een dergelijk beding gebonden consument de mogelijkheid bieden om de gevolgen van die terugvordering van de lening ongedaan te maken.*”
- 11 De verwijzende rechter is van oordeel dat de rechtsfiguur van de vrijwillige (particuliere) openbare verkoop ook in zaken betreffende het consumentenrecht van essentieel belang is. Het probleem is de in de rechtspraak onopgeloste rechtskwestie van de evenredigheid ervan. Zonder inachtneming van het evenredigheidsbeginsel zou de vrijwillige openbare verkoop van onroerende

goederen van consumenten, met inbegrip van hun woning, bij om het even welke niet-nakoming van een consumentenverplichting worden aanvaard, ook wanneer de schending minder ernstig is.

- 12 Het staat buiten kijf dat de bescherming van de consument niet absoluut is. Ook wanneer er sprake is van oneerlijke contractuele bedingen, kan de woning van consumenten zonder gerechtelijke procedure worden verkocht (C-34/13).
- 13 In Slowakije bestaan er twee wijzen van executie van het zekerheidsrecht. De eerste bestaat erin dat het voorwerp van het zekerheidsrecht wordt verkocht door middel van een vrijwillige openbare verkoop. Een dergelijke openbare verkoop wordt verricht door een als handelaar optredende particulier. De schuldeiser bepaalt eenzijdig het bedrag van de schuldvordering. Een andere handelaar, de veilingmeester, verkoopt gewoonlijk ook de woning van consumenten buiten elke gerechtelijke procedure om en zonder dat het bedrag van de schuldvordering en de evenredigheid van de openbare verkoop van de woning van de betrokken consumenten objectief wordt beoordeeld. Hoewel de betrokken consument er niet mee instemt, wordt een dergelijke openbare verkoop in de wet als „vrijwillig” omschreven.
- 14 De tweede toegestane wijze van executie van het zekerheidsrecht is de gerechtelijke executieprocedure krachtens wet nr. 233/1995. Deze procedure wordt voorafgegaan door een rechterlijke toetsing van de contractuele bedingen, waarbij de rechter de aflossing in termijnen kan toestaan en dus ambtshalve rekening moet houden met de consumentenbescherming op grond van alle tot nog toe genoemde richtlijnen. De daaropvolgende rechterlijke uitspraak kan door de schuldeiser worden overgelegd aan een gerechtsdeurwaarder, die eveneens de aflossing in termijnen kan toestaan, die beslag kan leggen op de roerende goederen van de consument alsook op zijn banktegoeden en andere schuldvorderingen, die inhoudingen op het loon van de consument kan gelasten en die tevens de verkoop van de woning van de consument kan gelasten.
- 15 Reeds op het eerste gezicht bestaat er een aanzienlijk verschil tussen deze verschillende wijzen van executie van het zekerheidsrecht. In beide procedures kan de woning van de consument worden verkocht, maar in het kader van de gerechtelijke executieprocedure kan het de consument worden toegestaan om de schuld in termijnen af te lossen en kan hem tevens de mogelijkheid worden geboden om geldboeten voor een te late terugbetaling te regulariseren. Met name in het geval van langlopende kredieten biedt dit de mogelijkheid om tot het einde van de kredietperiode de oorspronkelijke krediettermijnen te gelde te maken. Op deze wijze kan worden bereikt dat de schuldeiser op hetzelfde tijdstip wordt voldaan als met de consument is overeengekomen en dat de consument zijn woning behoudt.
- 16 Het proces van vrijwillige openbare verkoop biedt geen dergelijke garanties en schort evenmin gerechtelijke procedures inzake oneerlijke bedingen op. Indien de openbare verkoop plaatsvindt, verliest de consument de eigendom van zijn

woning en is hij verplicht deze onmiddellijk te verlaten. Ex post (na de openbare verkoop) aanhangig gemaakte gerechtelijke procedures om de openbare verkoop ongeldig te verklaren zijn voor consumenten bijzonder dramatisch wanneer zij de eigendom van hun woning reeds hebben verloren.

- 17 Bescherming tegen de onevenredige aantasting van de rechten van consumenten, daaronder begrepen hun recht op huisvesting, is evenwel met name ex ante van belang, dat wil zeggen voordat de openbare verkoop plaatsvindt, en aangezien het materiële recht niet voorziet in een andere voorafgaande bescherming, is in het kader van een procedure van vrijwillige openbare verkoop alleen een **vordering tot staking van executie van het zekerheidsrecht** aan de orde. Een tot oplegging van een verplichting strekkend vonnis heeft weliswaar geen gezag van gewijsde, maar biedt de schuldeiser wel een andere mogelijkheid van executie van het zekerheidsrecht door middel van de openbare verkoop in een executieprocedure.
- 18 Schuldeisers verwijzen naar de snelheid van de vrijwillige openbare verkoop van verhypothekerde goederen. Het doel en de strekking van een kredietovereenkomst is evenwel niet de handel in onroerende goederen, maar het verstrekken van krediet aan consumenten zonder oneerlijke contractuele bedingen en oneerlijke handelspraktijken teneinde hun een betere levenskwaliteit te waarborgen.
- 19 De Slowaakse wettelijke regeling staat een verklaring van vervroegde opeisbaarheid toe **zonder dat wordt onderzocht of de consument een hoofdverplichting niet is nagekomen, of een dergelijke niet-nakoming voldoende ernstig is ten opzichte van de looptijd en het bedrag van het krediet en of het nationale recht voorziet in passende en doeltreffende middelen die de consument de mogelijkheid bieden om de gevolgen van die opeisbaarheid van het krediet ongedaan te maken.**
- 20 De verwijzende rechter neemt aan dat indien de wet met het oog op de vervroegde opeisbaarheid omstandigheden zou vereisen als die welke door het Hof worden vermeld in punt 73 van het arrest Aziz, de schuldeiser geldboeten zou kunnen hanteren alsook een gerechtelijke procedure zou kunnen inleiden en gedwongen aflossing van lage termijnen zou kunnen vorderen, maar zeker niet de mogelijkheid zou hebben om wegens een geringe niet-betaling de verkoop van de gezinswoning van verzoekers in te leiden.
- 21 Een meer evenredige regeling zou tevens de mogelijkheid bieden om rechten in te roepen en ambtshalve toezicht te houden op oneerlijke contractuele bedingen en oneerlijke handelspraktijken. Volgens de uiteengezette rechtspraak kan de vrijwillige openbare verkoop van de gezinswoning echter niet worden verhinderd door het opleggen van de verplichting om van een dergelijke verkoop af te zien.
- 22 De verwijzende rechter wijst erop dat het litigieuze krediet en de eerdere consumentenkredieten zijn aangewend voor de aflossing van eerdere kredieten.

Het is duidelijk dat verzoekers herhaaldelijk consumentenkredieten hebben gekregen hoewel zij niet over voldoende inkomsten beschikten.

- 23 De verwijzende rechter ziet geen reden om omstandigheden zoals de genoemde aflossing van de consumentenkredieten uit te sluiten van de praktijken waarop richtlijn 2005/29/EG betreffende oneerlijke handelspraktijken van toepassing is. Hij is tevens van oordeel dat dergelijke oneerlijke handelspraktijken niet mogen worden vrijgesteld van rechterlijke toetsing op grond van die richtlijn. Anders zou een logische tegenstrijdigheid bestaan, aangezien de termijn voor de beoordeling van oneerlijke praktijken bij commerciële transacties met betrekking tot het verstrekken van consumentenkrediet zou verstrijken voordat dergelijke kredieten daadwerkelijk zijn afgelost. De verwijzende rechter merkt op dat artikel 3 van richtlijn 2005/29/EG betreffende oneerlijke handelspraktijken niet alleen bescherming aanbeveelt vóór en gedurende **maar ook na een commerciële transactie**. Indien de terugbetaling van een consumentenkrediet niet „gedurende” een commerciële transactie plaatsvindt, vindt zij „na” die transactie plaats. De verwijzende rechter voegt eraan toe dat eventuele oneerlijke handelspraktijken weliswaar niet rechtstreeks de nietigheid van de betreffende rechtshandeling meebrengen, maar wel van invloed zijn op de beoordeling van het oneerlijke karakter van contractuele bedingen als een van de in artikel 4, lid 1, van richtlijn 93/13 bedoelde omstandigheden.
- 24 Volgens de verwijzende rechter kan een consumentenkrediet er niet toe strekken dat aan consumenten recurrent geen kredieten worden uitgekeerd omdat deze door de kredietgever worden ingehouden ter dekking van eigen schuldvorderingen uit eerdere kredieten. Een dergelijke verstrekking van krediet heeft vanuit het oogpunt van de doelstelling van richtlijn 2008/48/EG inzake kredietovereenkomsten geen enkele zin.
- 25 De verwijzende rechter merkt op dat in de litigieuze kredietovereenkomst het voorwerp van het krediet niet wordt omschreven en dat deze overeenkomst voldoet aan de vereisten die gelden voor consumentenkredietovereenkomsten. De enige omstandigheid die het litigieuze krediet uitsluit van de werkingssfeer van bovengenoemde richtlijn, is het op een onroerend goed gevestigde zekerheidsrecht.
- 26 Het litigieuze krediet is evenwel geen hypotheek of een krediet voor beleggingen in onroerende goederen of woningen. Het op het onroerende goed gevestigde zekerheidsrecht strekt tot aflossing van eerdere consumentenkredieten.
- 27 De verwijzende rechter ziet vanuit economisch oogpunt geen praktische verschillen tussen het litigieuze krediet en de eraan voorafgaande consumentenkredieten. Aangezien het litigieuze krediet bestemd is om te worden aangewend voor de aflossing van eerdere consumentenkredieten, bestaat er met betrekking tot het doel van sluiting van de overeenkomsten dan ook een zeer nauw verband tussen het litigieuze krediet en de eerdere consumentenkredieten ter aflossing waarvan het litigieuze krediet is aangegaan.

- 28 Wat betreft de laatste vraag, namelijk of het arrest van het Hof van 21 april 2016, Radlinger en Radlingerová, C-377/14, aldus moet worden uitgelegd dat het ook van toepassing is op een kredietovereenkomst wanneer krachtens een dergelijke overeenkomst een deel van het verstrekte krediet is bestemd ter dekking van de door de kredietgever gemaakte kosten, zij opgemerkt dat dit een van de omstandigheden is die beslissend zijn voor het bedrag van de schuld uit hoofde waarvan de procedure voor de verkoop van de woning van verzoekers is ingeleid. VUB is van mening dat de litigieuze bedragen daadwerkelijk aan verzoekers zijn betaald en heeft deze opgenomen in het bedrag van het daadwerkelijk aan verzoekers verstrekte krediet dat het voorwerp van het onderhavige geschil is.

WERKDOCUMENT